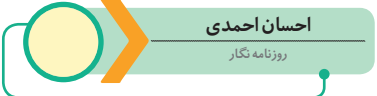

آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای پیش‌تاز دوره‌های مهارت‌آموزی

سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای به‌عنوان رکن اصلی و نهاد متولی، تصمیم‌ساز، سیاست‌گذار و مجری در حوزه‌هایی همچون مهارت‌آموزی، توسعه سطح مهارت‌های فنی و تخصصی، تدوین و ارتقای استانداردهای این بخش، تربیت نیروی کار ماهر و پیونددهنده دانش و فن در کشور فعالیت دارد. ارائه دوره‌های آموزش مهارت‌های فنی در همه رشته‌های موردنیاز بازار کار از طریق دو بخش مراکز آموزشی دولتی در قالب مراکز سازمان فنی‌وحرفه‌ای و مراکز آزاد آموزش مهارت در چارچوب فعالیت مراکز خصوصی انجام می‌شود. براساس آمارهای موجود، در حال حاضر بالغ بر ۶۰ درصد مهارت‌آموزی توسط مراکز با آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای در سطح کشور به متقاضیان ارائه می‌شود. این روند در سال‌های اخیر به‌عنوان رویه مردمی‌سازی مهارت‌آموزی، به‌شکل یکی از اولویت‌های این حوزه دنبال شده است.

کارشناسان حوزه کار و آموزش مهارت معتقدند گسترش مردمی‌سازی مهارت مزایای زیادی دارد. این امر علاوه بر کاهش بار اجرایی و عملیاتی سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای و ایجاد فضای تمرکز بیشتر برای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در این بخش موجب ارتقای کمی و کیفی آموزش تخصصی، کاهش هزینه‌های فراگیری مهارت برای شاغلان و کارجویان، تسریع و تسهیل تربیت نیروی کار و پیوند نیروی کار و کارفرمایان می‌شود.

مهارت‌آموزی در مراکز دولتی و خصوصی

آمارهای مربوط به مهارت‌آموزی در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که تا اسفندماه سال ۱۴۰۲ تعداد ۲ میلیون و ۸۶ هزار نفر، دوره‌های آموزش فنی‌وحرفه‌ای را زیر نظر سازمان فنی‌وحرفه‌ای سپری کردند؛ از این تعداد یک میلیون و ۳۹ هزار نفر در مراکز دولتی و یک میلیون و ۴۶۲ هزار نفر در آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای مهارتی را فرا گرفتند.

به بیان دیگر در مدت اشاره شده، سهم مراکز دولتی از آموزش‌های مهارتی ۴۶٫۷ درصد و سهم آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای ۵۳٫۳ درصد برآورد می‌شود.

همچنین بر مبنای جدیدترین داده‌های آماری آموزش مهارت، در سه‌ماهه نخست سال جاری تعداد ۴۵۲ هزار و

۲۳۶ نفر متقاضی از مزایای دوره‌های مهارتی سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای در مراکز دولتی و غیردولتی بهره‌مند شدند. از مجموع بیش از ۴۵۲ هزار نفر-ساعت آموزش مهارتی برگزار شده در فصل ابتدایی امسال، سهم مراکز آموزشی دولتی و آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای هرکدام حدود ۲۴۱ هزار نفر-ساعت برآورد شده است.

برگزاری دوره‌های مهارتی توسط بخش خصوصی افزایش فعالیت‌های مراکز آزاد فنی‌وحرفه‌ای با بهره‌مندی از رشد و تسهیل صدور مجوزهای کسب‌و کار و با هدف توسعه نقش مردم در حوزه‌های مهارتی اتفاقی است که به گواه آمار، در حال رخ دادن است؛ به‌عبارتی حضور و سهم بیشتر بخش خصوصی از دوره‌های مهارت‌آموزی، امروز به وضوح قابل مشاهده است.

مهرداد عظیمی، معاون وزیر کار و رئیس سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای هشتم مردادماه در جریان برگزاری سومین جشنواره ملی مهارت با تأکید بر توسعه آموزشگاه‌های مهارت‌آموزی، گفت: «سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای با تحقق بستر ارائه بیش از ۶۰ درصد آموزش مهارت توسط بخش خصوصی، در ارتباط با موضوع سپردن کار به مردم موفق عمل کرده است.»

عظیمی همچنین از رشد ۱۲۰۰ درصدی صدور مجوز آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای خبر داد. او این افزایش را نشانه اجرای مأموریت‌های کلیدی با مشارکت مردم برشمرد

و اضافه کرد: «به‌طور دقیق، رشد ۱۱۹۴ درصدی صدور مجوز آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای را در سال‌های اخیر شاهد بوده‌ایم.» معاون وزیر کار با اشاره به صدور و تمدید مجوز ۴۳ هزار و ۴۸۸ آموزشگاه فنی‌وحرفه‌ای آزاد در سه سال اخیر، بیان کرد: «این عدد نسبت به دولت قبل ۱۲۴۲ درصد رشد کرده است.»

تسهیل صدور مجوز آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای تسهیل صدور مجوز فعالیت آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای یا همان مراکز خصوصی مهارت‌آموزی، موضوعی است که در سال‌های اخیر در اولویت اقدامات نهاد متولی این حوزه قرار گرفته است. سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای با ایجاد بسترهای تسهیل‌گر این بخش، زمینه ارتقای فعالیت مراکز مهارت‌آموزی خصوصی را در دستور کار قرار داده است.

به‌عبارتی با تحقق رانت‌زدایی از صدور مجوزهای مراکز آموزش مهارت به‌وسیله تسهیل صدور مجوز، علاوه بر افزایش تعداد این نوع آموزشگاه‌ها، رشد اشتغال مهارت‌آموزان در چارچوب سیاست‌های اشتغال‌زایی با محوریت رشد سهم مردمی از ارائه آموزش مهارت محقق شده است.

با طی مسیر مورد اشاره، در حال حاضر با استفاده از بسترهای هوشمند، صدور مجوز آموزشگاه‌های فنی‌وحرفه‌ای آزاد برای افراد واجد شرایط حداکثر در سه روز کاری انجام می‌شود. در صورت طولانی‌شدن روند بررسی، سیستم به‌صورت خودکار

قرارداد سفیدامضا چه پیامدهایی دارد؟

موضوعی است که در درجه اول اهمیت قرار دارد. این مهم جز با دوری از قراردادهای موقت و عمل به مقررات ممکن نیست.

در همین ارتباط فتح‌الله بیات، رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی کشور در گفت‌وگو با «آتی‌ه نو»، قراردادهای سفید امضا را مصداق آشکار تخلف کوتاه‌مدت می‌دانند. این نوع قراردادهای فراگیر، به‌صورت گسترده حقوق قانونی نیروی کار و مزایای این گروه از شاغلان را تحت‌تأثیر قرار داده و افزایش نارضایتی آنان را رقم می‌زند. کاهش سطح ارتباط مؤثر تعاملی بین نیروی کار و کارفرما و تأثیرپذیری منفی بهره‌وری تولید از وضعیت امنیت شغلی و دریاftی‌های جامعه کارگری نیز از دیگر معایب و آسیب‌های ثبت قرارداد موقت به‌شمار می‌رود.

ثبت قراردادهای کار سفید و موقت و عدم پرداخت حقوق و مزایای کامل نیروی کار توسط برخی کارفرمایان در شرایطی اتفاق می‌افتد که به‌واسطه عدم تعادل عرضه و تقاضای فرصت‌های شغلی، امکان انتخاب شغل مناسب را از افراد گرفته است. در این وضعیت، نیروی کار با وجود تنگنای معیشتی، به کار اشتغال دارد و در صورت اعتراض به وضع موجود، از سوی کارفرما با لغو یا عدم تمدید قرارداد یا حتی سوءاستفاده از تضمین چک یا سفته مواجه می‌شود.

اشتغال در مدت کوتاه

آمارهای حوزه کار حاکی است که در بعضی کارگاه‌ها، همچنان ثبت قرارداد سفید امضا رایج است. البته به دنبال پیگیری تشکل‌ها و انجمن‌های صنفی، برخورد قانونی با کارفرمایانی که قرارداد سفید امضا داشته باشند در دستور کار مراجع قانونی قرار گرفته است.

روش برخورد با قراردادهای سفید امضا

برخی کارفرمایان با استفاده از برگه سفیدامضای قرارداد، از انجام برخی وظایف خود نظیر پوشش بیمه‌ای نیروی کار، پرداخت حقوق کامل و عمل به تمامی تکالیف قانونی در قبال کارگران سر باز می‌زنند. این شرایط برای نیروی کار چالش‌هایی به همراه دارد. به گفته کارشناسان حقوقی، در صورت موجود بودن برگه قرارداد سفید امضا، نیروی کار امکان طرح شکایت علیه کارفرما را خواهد داشت.

براساس قانون، هرگونه سوءاستفاده از برگه سفید امضای نیروی کار جرم محسوب شده و مراجع قضایی در

اشتغال

atiyeno.ir

یادداشت

کارکرد بانک اطلاعاتی بازار کار در ساماندهی حوزه اشتغال

وجود داده‌های متمرکز و جامع به‌ویژه در حوزه فعالیت‌های مرتبط با اقتصاد و تولید، زمینه‌ساز شناخت دقیق، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مبتنی بر آمار و اطلاعات است. بر همین اساس سامانه ملی رصد اشتغال کشور به‌عنوان مرکز جامع اطلاعات و آمار بازار کار و اشتغال کشور فعالیت دارد.

حوزه فعالیت اشتغال کشور در چارچوب فضای کسب‌و کار با حضور شرکای اجتماعی شامل نیروی کار، کارفرمایان و دولت، نیازمند تدوین سیاست‌گذاری کلان این حوزه با استفاده از داده‌های سامانه رصد، پایش و نظارت بر اشتغال است. این سامانه به نوعی ساماندهی داده‌های بازار کار و اشتغال را در راستای تسهیل‌گری سیاست‌های کلان این حوزه عهده‌دار است. به‌عبارتی برای سامانه مذکور که تحت‌نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌عنوان بستر جامع اطلاعاتی در حوزه راهبری سیاست‌های بازار کار و اشتغال‌زایی قرار دارد ارائه خدمات به کارجویان، کارفرمایان، کارآفرینان و دولت در قالب سیاست‌گذاری این حوزه تعریف شده است. در همین ارتباط تأثیرگذاری کارکردی در حوزه اشتغال، ارتقای بستر توسعه ارتباط با شرکای اجتماعی، ایجاد بازار جامع اطلاعات و تقویت داده‌های مرتبط با زمینه سیاست‌گذاری فضای کار و تولید، در اولویت حوزه فعالیت سامانه رصد ملی اشتغال است. به این واسطه تأثیرپذیری برنامه‌های کلان و بلندمدت حوزه کار از خروجی داده‌های سامانه رصد اشتغال حاصل می‌شود. در واقع گزارش‌های خروجی سامانه رصد ملی اشتغال در بسیاری از مناسبات مربوط به بازار کار نظیر اشتغال‌زایی، توسعه کارآفرینی، بهبود کسب‌و کار و سازمان‌های مرتبط با حوزه کار و تولید مانند تأمین اجتماعی و آموزش فنی‌وحرفه‌ای تأثیرگذار خواهد بود. معرفی کارکردهای سامانه مذکور برای بازار اشتغال و تولید، روشنگری درباره میزان تأثیرگذاری این سامانه مثبت بازار کار و جهت‌دهی داده‌های اطلاعاتی و آماری آن به حوزه‌های مرتبط با اشتغال و چرخه تولید می‌تواند زمینه‌آقبال و تعامل بیشتر شرکای اجتماعی و البته افزایش بهره‌مندی آنان را از این بستر فراهم کند. در جهت معرفی بیشتر مزایای کارکردی سامانه اشاره‌شده برای اقشار مختلف مرتبط با موضوع اشتغال، اطلاع‌رسانی تخصصی در ارتباط با جزئیات اجرایی این بانک اطلاعاتی مؤثر خواهد بود.

مراکز آموزش عالی مرتبط با صنعت مانند دانشگاه‌های علمی کاربردی، به دلیل ماهیت مشترک صنعتی و آموزشی با استفاده از داده‌های سامانه رصد اشتغال و درک درست نیاز کارجویان و ضرورت‌های بازار کار، از مزایای این بستر بهره‌مند می‌شوند. با استناد به ارائه داده‌های مختلف بازار کار در سامانه رصد ملی اشتغال، دولت و نهادهای متولی باید این پایگاه را در قالب بانک جامع اطلاعاتی و امکانی برای تصمیمات کلان اثربخش در زمینه اشتغال‌زایی در نظر بگیرند. مسئله اثرگذار در بهره‌مندی از این سامانه، اتصال دیگر سامانه‌های مربوط به بازار کار و جامعیت بیشتر آن برای نفع‌گسترده‌تر است. در صورت اتصال داده‌های دستگاه‌های حمایتی و اقتصادی فعال در حوزه اشتغال به سامانه مذکور، زمینه توسعه فعالیت این بستر فراهم می‌شود. ارتباط معناداری بین ساماندهی بازار کار، میزان اشتغال ایجادی، توفیق در برنامه‌های اشتغال‌زایی و در نهایت، خروجی سیاست‌های بازار کار و فعالیت سامانه رصد اشتغال در چارچوب بانک اطلاعاتی این حوزه وجود دارد. سامانه مذکور به‌شکل بستر اطلاعاتی این بخش، در صورت تعریف اشتغال متناسب با وضعیت اقتصادی و فرهنگی، داده‌های با قدرت استناد بالاتری را در اختیار تصمیم‌گیران و فعالان کسب‌و کار قرار می‌دهد. اشتغال ایجادشده توسط نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره)، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام و فرصت‌های شغلی مستأصل خانگی، در تعریف جدید در چارچوب خروجی سامانه رصد اشتغال قابل مشاهده است. باید تعریف کارشناسی فرصت‌های شغلی خلق شده، متناسب با شاخص‌های بین‌المللی و اقتصاد ایران ارائه‌مورد توافق قرار گیرد. با استناد به این تعریف مفهوم اشتغال صرفاً از مسیر استخدام قابل تعریف نیست و زوایای مختلفی را در بر می‌گیرد. با توجه به اینکه ذهنیت عمومی برخی مسئولان در ارتباط با فرصت‌های شغلی درست شکل نگرفته، سامانه رصد ملی اشتغال با تأثیرگذاری بر تصویر ذهنی شرکای اجتماعی، امکان دریافت خروجی لازم را از حوزه اشتغال‌زایی خواهد داشت. براساس تعریف متناسب با این وضعیت، هر فعالیت اقتصادی مشروع و قانونی و منجر به کسب درآمد شغل محسوب می‌شود. در این وضعیت آمار و ارقام خروجی اشتغال در قالب سامانه ملی رصد اشتغال کشور برای شرکای اجتماعی بازار کار، تصمیم‌سازان و متولیان قابل بهره‌برداری است.

در سالی که با عنوان «جیش تولید با مشارکت مردم» نام‌گذاری شده و بر بهره‌مندی از ظرفیت گروه‌های مختلف مردمی در حوزه‌های مرتبط با تولید و فعالیت‌ها اقتصادی تأکید دارد، توسعه فرایند آموزش مهارت با استفاده از دانش و توان بخش خصوصی اقدام قابل‌اعتنایی است. اگر فعالیت‌های مرتبط با آموزش مهارت را در راستای تربیت نیروی کار، تأمین نیروی کار مورد نیاز بازار و چرخه تولید، ارتقای بهره‌وری انسانی و بخش تولید و در نهایت جیش تولید بر مبنای مشارکت مردمی درنظر بگیریم، افزایش سهم بخش خصوصی از تأسیس و فعالیت آموزشگاه‌های فنی‌وحرفه‌ای در قالب مراکز خصوصی، تکمیل‌کننده روند مردمی‌سازی امور و بهبود کسب‌و کار تلقی می‌شود. در واقع تحقق چشم‌اندازهای ترسیم‌شده در بخش آموزشگاه‌های آزاد فنی‌وحرفه‌ای نشان از قرار گرفتن در مسیر درست نقشه راه توسعه مهارت‌آموزی و عمل به شعار سال خواهد بود و مراکز مهارت‌آموزی بخش خصوصی همراهان مهارتی در توسعه آموزش‌های فنی‌وحرفه‌ای در راستای تربیت نیروی انسانی ماهر محسوب می‌شوند.

قرارداد سفیدامضا چه پیامدهایی دارد؟

رسیدگی به این موارد دارای صلاحیت‌اند. در این وضعیت با اطلاع‌رسانی کارگر به اداره کار، پرونده تشکیل و به مراجع صالح قضایی ارجاع می‌شود. هیئت‌های تشخیص و حل اختلاف اداره کار به‌عنوان مرجع بین کارگر و کارفرما شناخته می‌شوند. زمینه کفیری این دعاوی، رسیدگی به پرونده‌های شکایت کارگر از کارفرما را از صلاحیت اداره کار خارج می‌کند. از این‌رو پرونده‌های مذکور در صورت دریافت برگه سفید امضا در مراجع دادگستری تحت پیگیری قرار می‌گیرند.

لزوم ساماندهی قراردادهای کار

هادی ساداتی، نایب‌رئیس کانون انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی در گفت‌وگو با «آتی‌ه نو» با اشاره به اینکه ساماندهی قراردادهای کاری مشمولان قانون کار و افزایش امنیت شغلی شاغلان کارگری انتظار اصلی نیروی کار در راستای بهبود وضعیت شغلی است، بیان کرد: «ضرورت اعمال اصلاحیه در قالب ساختار قرارداده‌ها به‌صورت موقت و کوتاه‌مدت موضوع مهم فضای کسب‌و کار است.»

او همچنین با بیان اینکه قانون کار درباره انعقاد قراردادهای کار صراحت دارد، توضیح داد: «قانون‌گریزی موضوع دارای اولویت در حوزه قراردادهای کاری کارگران مشمول قانون به شمار می‌رود. برخی کارفرمایان نیز با استفاده از قراردادهای سفید امضا و از طریق خلأ قانونی و نظارتی از نیروی کار سوءاستفاده می‌کنند.»

این فعال حوزه کار اضافه کرد: «در راستای ساماندهی موارد مرتبط با برقراری روابط قانونی نیروی کار و کارفرما اقداماتی صورت گرفته و انتظار می‌رود نظم‌بخشی قراردادهای کار در تعامل بین وزارت کار، متولیان حوزه اشتغال و تولید و مجلس شورای اسلامی صورت گیرد. به این واسطه چالش‌های حول محور قراردادهای کاری نظیر موقت، دائم و سفید امضا به‌طور ویژه برای نیروی کار حل خواهد شد.»